

Президент відкладає скликання другої розоружної конференції

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Президент Кулідж ухвалив не скликати тепер другої конференції для обговорення морських збройних, але покласти, поки не вясниться положення в Європі а передавши, поки Літтор не вясниться, що вона думає робити зі своєю розоружною конференцією.

ЗНОВА СВАРКА ЗА ГАРМАТИ

ВАШИНГТОН, 18 січня. — В конгресі знову почалась дебата над тим, чи треба давати на воєнні кораблі нові гармати, які можуть давати стрільку як дотепершні.

Дискусія в сенаті викликала демократичний сенатор Мендел, котрий напад на уряд за недостатності в сіл справ та запобіг, що поставили виключення внесення. Він закликав урядовий, що він не бачить, що другі держави, які підписували паніоніонський договір за обмеження збройства, сї угод не додержують.

УСТУПЛЕННЯ НАЧАЛЬНИКА ПРОТИВНИЧОГО УРЯДУ. ВАШИНГТОН, 18 січня. — Рой Гайнес, комішенер прогінбінг, палатний урядник для виконуваний протівничого уряду, уступає зі свого становища, бо він посварився з урядниками з департаменту скарбу.

ГУВЕР НЕ ХОЧЕ БУТИ МІНІСТРОМ РІЛЬНИЦТВА

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Герберт Гувер, секретар торговлі в кабінеті президента Куліджа, не погоджується з пропозицією Куліджа перейти на становище секретаря рільництва. Гувер каже, що він може зробити багато більше для фермерів у департаменті торговлі, як в департаменті рільництва.

Як говорив Кулідж, Гувер мавби стати міністром рільництва, щоб організувати продаж фермерських продуктів.

УРЯД НЕ ДУЖЕ ПОТЯГАЄ ЗА ЗАОСТРЕННЯМ ПРОТИВНИЧОГО ЗАКОНА

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Федеральний уряд не поспішає вносити виступу Стокера заострити протівничий закон Волстада так, щоб накладати кару в'язниці на кожного, що порушить сей закон.

Уряд пачеуче наперед, що требаби зробити рішучий між людими, яка носить при собі фляшину з горілкою. Для власного випитку, а не для людими, яка продає горілку другим. На думку уряду, сїх других треба би карати хоч куди тяжче.

АРЕШТОВАННЯ МЕЙОРА МІСТА ЗА НАДУЖИВАННЯ ФОНДІВ БУДИВЕЛЬНОЇ КООПЕРАТИВИ

ГЕНКЕС, Нью Джерсі, 18 січня. — Стейтова поліція арештувала міні місцевого мейора Кембела, обжалованого за спроневерення фондів одного будівельного товариства. Недобір має вносити близько 45 тисяч доларів.

ШЕ ОДНО СЛІДСТВО НАД СОНЦЕМ

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Федеральний бюро мір висилало на затримання сонця 24 січня летуна Кіса, щоб він відфотографував корону сонця підчас затримання та переконався, чи в масі сонця нема якого нового елементу (сиділіна). (Складники сонця пізнають на фотографіях сонішного світла, розсідланого на дугу).

ЗРІСТ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ДОВГІВ

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Після обрахунків, предложених федеральним урядом конгресові, державні довги Злучених Держав зросли за посланими десять сіл сім разів.

В 1912 році вони вносили 4 мільярди 850 мільонів, а нині вносять 30 мільярдів 845 мільонів доларів. В сїю суму вже вчислено довги поодиноких стейтів та низких політичних одиниць.

ЗУДАРЕННЯ КОРАБЛІВ НА ОКЕАНІ

ЧЕДЕН, Массачусеттс, 18 січня. — Радіові стації переловили нині вистріл про зустріч на морю кораблів Малайял та Робін-Адер.

Малайял належить до ліній Малсона та був наладований вуглем. Він вийшов зі зустрічі з великою діркою в боці. На допоміжну йому пошину сїчас карабелем прибережної сторожі і йому може впасти застрелений Малайял до порту. Робін-Адер-се пасажирський корабель; йому видно не сталося нічого поважного.

ПІМАЛИ ПОЧТОВОГО РОЗБИШАКУ

НЬЮ ЙОРК, 18 січня. — Поліція арештувала тут нині Джеймса Дж. Калду, молодшого мушину, котрий має нападати один на почтового урядника на залізничній поїзд на Лонг-Айленд та зрабувати коло 10,000 доларів готішкою. Арештований має признати свою поїздку до нападу та показати, де він сховав гроші. Він подав також, що він був до недавня почтовим урядником, але не міг вижити з малої пенсії.

КРИТИКУ АНГЛІЮ ЗА ПАЛЕСТИНСЬКУ ПОЛІТИКУ

НЬЮ ЙОРК, 18 січня. — Сидячи прийав нині Табей Лоффенді, дипломатичний представник хорват Герцегова на Італію в середній Європі, і в розмові з представниками американських газет критикував Англію за її палестинську політику.

Говорив він, що Англія зробила велику помилку, віддаючи Палестину на дім для Жидів, а не для всіх семітів.

ВІСНОВСТВО МАТЕРІ ДІВЧИНОЇ

САН ФРАНЦИСКО, 18 січня. — Доротеї Еллінсон, 16-літня дівчина вб'яла в приступі божевоління своєю матір. Дівчина на поїзді призналась вже до злочину. Поліція догадується, що дівчина була божеволінна.

ПОХІД МЕКСИКАНСЬКОГО УРЯДУ ПРОТИ БАНДИТІЗМУ

Мексико, 16 січня. — Федеральні війська мексиканського уряду, виступили в погоні за бандою опришків, яка недавно вбила мексикого горожанина Гиндлера; піймала 7 людей. Сїдахи війська розпізнали серед них учасників розбоя. Військовий уряд зараз зарядив над пійманий воєнний суд та розстріляв всіх сімох.

80 МІСТ ПРОТЕСТУ ПРОТИ ШИНКАГА

Квінсленд, Отаго, 16 січня. — Бісидеясті міст положених на берегах Великого Озера внесло до конгресу протест проти над ухвалення містом Шинкаго воли сіх озер. Міста закликають Шинкаго, що воно безправно вживає воли для чищення своїх каналів.

На пересудування перед спеціальним комітетом в сенаті виступили капітан корабля, плавучий по великих озерах та завісники, що воли в Озерах що раз більше убавує, чого вони по плаваю по озерах стає шораз більше небезпечна через виступаючі підводні скали.

ЛИТОВСЬКИЙ ПАТРИОТ

З Вильни повідомляють, що недавно о год. 4 рано по прохальному банкеті в одному з вистисених ресторанів поїхав собі на коні в повному однострою до Ковна командант виденської поліції, комісар Янковський. В момент, коли Янковський опинився на литовській території сїнува вірла з шапкою і револьвер повинні гальопом поїхав в напрямі литовського старшини, що вийшов йому на зустріч. Помешкання Янковського в Вильні опечатано.

КЛОПІТ З ЯСЬКОВИМ

Дня 16. м. м. відбулася у Львівському промисловому суді делітантська розправа проти „арейндарів“ старопільської держкарні Яськова. Цей пан по скінченню друкарського страйку не хотів прийняти назад страйкувальних складачів та набрав страйк колом на їх місце. Крім сього Яський оголосив „свою“ друкарню неспілкуваною. Промисловий суд заступив Яськова на заплачення зорганізованим складачам їх належностей.

ОТАМАН МАХНО ВИХІД ДО НІМЕЧЧИНИ

Отаман Махно, що перебуває досі на терені вільного міста Дніпро, дістав від німецького консула візу на вїзид до Німеччини. Махно покинув Дніпро.

ПАНЕЛЮ РЕДАКТОРОМ ДІВЧОГО ДІЛА

Від 27-го грудня, 1924, Спілка Дів у Львові іменувала начальним редактором Діла дра Василь Панелью.

Др. В. Панелью працював у Ділі від 1907-ого року до 1918 року і біля 8 літ був начальним редактором сього найстарішого дівчанка. В 1918 кинув був се становище, коли Уряд Західно-Української Республіки вівся був його на мирову конференцію до Парижа. Там він був заступником голови української делегації.

Описав він у Парижі, де студентів у тамошніх бібліотеках. Нїбию недовго вернувся до Львова, де обняв місце начального редактора Діла.

НОГА РОЗПІЯТОГО

В часі розкопок недалеко місцевості Фольстоун (в Англії), де знайдено останки римської кріпости, знайдено між иншим кістку людської стопи, яку не стверджено на основі анатомічних дослідів — належала до чоловіка, що був розп'ятий. Там знайдено теж срібні прикраси та гроші, що походять мабуть з часів 50 року перед Христом.

КАПАЦІ — ЛЯЦЬКІ ПРИСЛУЖКИ

„Москвофільи, які з даски з сучасних паїа управляют в Народний Домом у Львові, виклику кудино Комітету допомоги українським в'язням, які містяться в „Народному Дому“. Капаці хотять прилободитись Ляхів та українські в'язні загинули з голоду. І тепер крик значительних в'язнів має комітет допомоги в'язням, що надає чималих вилатки на улаження кухні.

ОТВОРЕННЯ ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ В РИМІ

Святий Тимотеїний рік в католицькій церкві р-починає з навіччере Різдва, отворенням дверей церкви св. Петра, які створили через 25 літ. Отворив їх сам папа в присутності кардиналів і всіх трикутний удар срібним молоточком. Двері сі замуровані, а їх отворення означає, що всі церкви Церква стоїть отвором для прихитних вірних з усіх кінців світа.

З усіх кінців світа заповіді папів паломників до церкви св. Петра. Сї паломництва наділені повним відпустом. Вони мають значине загальномісїе відправляються по цілім світі. В той спосіб католицька церква надіється великого духовного відродження по цілому світі.

КАРА СМЕРТІ ЗА ШПІОНАЖУ

Дня 7. грудня відбувся у Харківській судовій розправі проти обвинуваченого за шпійонажу Пойака Венгальського. Про діяльність Венгальського, що був комерційним консультантом кияської польської делегації вже писали. Своєю шпійонською діяльністю провадив він з доручення членів польської делегації в Києві Павловського, який знов був представником II відділу польського генерального штабу. Венгальський має 39 літ; по фаху інженер-хімік, з походження польський шляхтич. Він доставив Павловському накази Революційної Військової Ради, української військової округи, таємні документи і відомості про розташування частин червоної армії і був з'являючись між Венгальським і шпійонкою Кісиченською. Він розповсюджував на Україні відомості Польського Виконавчого Комітету на Русь, в яких звинувачував Пойака до праці над протекцією України, Криму й Кавказу до Польщі. Відомості заготовляла польська делегація в Києві. Венгальський призначав до війни і заляв, що допустив тих нерозважних вчинків через нерозважність. Надання сесії харківського губернського суду засудила його на найвищу кару, отже на кару смерті через розстріл.

ІСПІТИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Київський Губвиконком ухвалив недавно організувати при кожній установі іспитові комісії, які перевірять іспити всіх службовців радянської установи за знання української мови. Ці іспити мають бути закінчені до 1. лютого 1925. Надані воєні співробітників установ можуть приймати на службу лише тих, хто буде мати свідчення про знання української мови.

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИНОЧИЙ СОЮЗ В ПРАЗІ

Дня 28. XII м. р. в Празі в поміщенні „Українського Громадського Комітету“ відбулися чергові загальні збори „Українського Жіночого Союзу“, що числять до 70 членів. Вислухано звіт Управу Союзу з діяльності за минулий вісім місяців. Прийнято між иним рішення: Прийти всім членам Союзу записатись членами в українську секцію Масариків протівбуржуазної Ліги, яка (секція) повстала з почину Союзу, звіт з вестрля улажого дїну Союзу, виклаче чистого дїну Союзу призначено 20 прїд на Різдво Школу, а решту на допомогу дітям емігрантів та чорним жінкам без рішучих класам чи нечленам Союзу, рішено їти далі робити перші візачислення на Різдво Школу в хіліх вестрлях концертів та інших, що буде складувати Союз. Не фоду Бєсаробові Союзом зібрано 140 кр., які будуть вислані по призначенню.

Союз прийняв до відома повідомлення, що на інтернаціональній жіночій конгресі, який має відбутись на початку нового року у Вашингтоні вітали пані С. Русова. Головою союзу є п. Мірча, Митоголовую п. Ярекова, а членами п. Галаганова, Нагорна та Іваненкова.

СІРНИКОВИЙ МОНОПОЛІ

В наслідок діях сподіватись в польському союзі знесення ілюкору про сірниковий монополі.

Консервативне німецьке правительство Лютера визвало ворожнечу.

БЕРЛІН, 16 січня. — Нове німецьке правительство під проводом д-ра Ганса Лютера ще не представляло парламенту, а вже поважно захиталося. Деякі міністри заявили, що роздумали і не хотять прийняти своїх становищ, а організоване ройбінство і соціалісти виступили проти нього.

З уваги на те відкладено нову постанову нового правительства аж до понеділка, а тимчасом ведуться пересправи для успокоєння розпалених умів.

Та се дуже тяжка справа, бо робітники і соціалісти хотять добути повалити нове консервативне правительство, в якому є аж 7 прихильників монархізму. Вони хотять проголосити загальний страйк в Німеччині, щоб сїм робом емітирати правительство Лютера до уступлення, же закни обійме урядоване.

Також і комуністи прилучилися до опозиції і хотять скликати на п'ятно, 18-ого с. м., велику демонстрацію в Берліні.

Після сїх явищ ворожнечі до нового канцлера і його кабінету захиталося і демократія її центрової (католики) та залягало голосно, що вони теж проти Лютера.

Се озлоблю націоналістів і вони зачали знов зі своєї сторони боротьбу проти усіх своїх противників, рішучою домагаючись, щоб нове правительство поставило ворожо до алякської-політики супроти Німеччини.

Міжним канцлер Лютер ще вникає дальшого розвитку подій; але, як кажуть, він готовий кожної хвили покинути своє становище.

ЯК НІМЕЧЧИНА ДІЛИТЬ СВОЇ ПОДАТКИ?

БЕРЛІН, 16 січня. — Німецьке міністерство скарбу обчислює, що в сьому фискальному році бюджет держави викаже прихідів, 5,100,000,000 золотих марок.

З того федеральний уряд має вилатити стейтам на їх потреби 1,800,000,000, а 42% приходу на платні для жовірів, офіцерів, ані сиріт і сиротів війни. Решта, себто 20%, приходить на державних урядників і службовців. Вилатки на їх платні тепер трохи більші ніж давніше іза того, що зросло їх число, бо створено нові установи для справ воєнних пенсій і допомоги для безробітних.

ВЕЛИКІ НАДІ

ПАРИЖ, 16 січня. — Французький міністер скарбу Естен (Стефан) Камагеттє заявив, що він вірить, що тепер, коли Америка приєдналась до алянтів для розділу німецьких „воєнних відшкодовань“, воля теж допилює, що Німеччина буде і платити.

Він каже, що приєднання Америки до участі в примиренню пляну Доса се для алянтів нечає „асекуративна поліса“.

СВІТОВА ТОРГОВЛЯ ФРАНЦІ

ПАРИЖ, 16 січня. — Статистика показує, що Франція в останньому році вивозить шораз більше своїх продуктів за границю.

БОЛЬШЕВИКИ ВИКИДАЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

БЕРЛІН, 16 січня. — З України повідомляють, що російські більшовиїки виклинули 30 українських студентів з медичного інституту в Києві, де було 2,573 студентів, між якими було усього 120 комуністів.

БОЛЬШЕВИКИ ГОТОВІ ПРИЗНАТИ ДОВГІ

БЕРЛІН, 16 січня. — З Росії повідомляють, що більшовиїки влада готова признати царські довги, а зотрема великі довги, які Росія виняла Франції.

„ПОМИЛКИ“ ТРОЦЬКОГО

БЕРЛІН, 18 січня. — З Москви повідомляють, що Леон Троцький тепер живе в своїй Архангельській біля Москви свою нову працю п. з. „Помилки“.

Се єн сповісне обличчя Каменеву і Сталінові, що він направи сїю, що написав у книжці п. з. „1917“, у новій книжці п. з. „Помилки“.

В сїй новій книжці як кажуть, він признається до промахи і признає, що поробив багато помилок; та поже, як-де рішучістю і вичислює та зясовує помилки своїх противників, а головено Каменева, Сталіна і Зіновєва. Кажуть, що сї книжка більше ширя і отверта як попередня і ще більше знищить олімпію противників Троцького анб та з уваги на те вони болять і новий і готові жек і П. Заборонити.

ЯПОНІЯ НЕ ІСПИТИТЬСЯ ПРИЗНАВАТИ СОВЕТИ

ТОКІО, столиця Японії, 18 січня. — Російський більшовиїкий амбасадор в Пекіні, столиці Китаю, Карахан, вжодив всіх зусиль, щоб вилітнути в Японію, аби признав російський свійсьветський уряд.

Він привітає Японії між иншим 40% нафтових піл на острові Сахалін, коли вона негайно опорожнисть російську часті Сахаліна.

Та Японія не схотілась з признанням, бо її на сьому не залежить.

Вони підтрима Караханови, що не хоче не 40% а 50% нафтових піл на Сахаліні; та що хоче не зяван а запоруки, що російські більшовиїки не вестимуть своїх пропалагант на японських територіях (головно на півностроні Корей). Вкінці війна каже, що разо рабєр свої війська з російської часті Сахаліна, але істатки воли не має отхоті признати совети, а тільки заплотити а ним уговор.

Остров Сахалін. В такому описі на північній сїлі він 38-літнього Ісано; підписав часті острові підписав до Японії, північній до Росії, але Японія тепер держить весь остров під своєю військовою окупацією.

Гетьман?

Так чи ні?

Як-би можете говорити про справу, поки не знаєте про неї ані фактів?

Вісїе прийшла до Америки книжка, котра пише про урядоване гетьмана Павла Скоропадського. Се друга частина спомина Віктора Андрієвського під наголовком:

З МИНУЛОГО.

ТОМ II

ВІД ГЕТЬМАНА ДО ДИРЕКТОРА

ЧАСТЬ ПЕРША: ГЕТЬМАН. — ЧАСТЬ ДРУГА: ДИРЕКТОР.

Се частина друга спомина того самого автора, котрі вже стіркусли з незвичайно прихильною оцінкою критики. Автор пише про те, що саміа переживав.

Книжка в прекрасній оправі. Сторін 310. Друку Ціна \$1.50.

„СВОБОДА“, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

1975-1976
